

Bemærkninger til forslaget

Det er ikke alle borgere, der er beskyttet lige godt mod seksuelle overgreb. Voldtægt kan straffes med op til 8 års fængsel, men straffen kan nedsættes, hvis offeret er gift eller registret partner med gerningsmanden. Samtidig er strafferammen kun på det halve, hvis man udnytter en persons forsvarsløse tilstand til at skaffe sig samleje med vedkommende, og er man gift med den forsvarsløse, er det end ikke strafbart at udnytte situationen.

Med beslutningsforslaget vil forslagsstillerne sikre, at alle borgere nyder samme beskyttelse i henhold til straffeloven.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

De eneste borgere, der ikke nyder samme beskyttelse mod seksuelle overgreb som resten af befolkningen, er dem, der befinder sig i en forsvarsløs tilstand, hvor de ikke kan sige klart nej til samleje. Det kan f.eks. skyldes, at de er påvirkede af narkotika, har taget bedøvende medicin eller er udviklingshæmmede. En person, der udnytter offerets tilstand, kan kun straffes med op til 4 års fængsel efter straffelovens § 218, fordi det ikke betragtes som en voldtægt. Hvis offeret er gift med overgrebsmanden, er det slet ikke strafbart at udnytte offerets tilstand.

Det strider mod ethvert retfærdighedsbegreb, at det ikke er strafbart at udnytte sin ægtefælles forsvarsløse tilstand til at skaffe sig samleje med vedkommende. Ligesom det heller ikke hører hjemme i et moderne retssamfund, at de allermest udsatte borgere, f.eks. narkomaner og udviklingshæmmede, også er dem, der nyder mindst beskyttelse mod seksuelle overgreb. Det er ligeledes i strid med praksis både i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og i Den Internationale Straffedomstol. Ingen af de to retsinstanser kræver, at offeret har sagt nej, hvis denne af andre årsager har

været ude af stand til at modsætte sig overgrebet (Case closed: rape and human rights in the Nordic countries p. 41. Amnesty International, 2008). Forslagsstillerne mener derfor, at forhold, der straffes efter straffelovens § 218, fremover skal straffes efter § 216, der er straffelovens voldtægtsparagraf. Forbrydelsen skal straffes i henhold til voldtægtsparagraffen, uanset om offer og overgrebsmand er gift med hinanden eller ej.

Den anden gruppe af borgere, der forskelsbehandles, er dem, der indgår ægteskab med gerningsmanden eller lader deres partnerskab registrere. Straffelovens § 227 fastslår nemlig, at straffen for voldtægt eller seksuelle overgreb kan nedsættes eller helt bortfalde, hvis offeret og gerningsmanden gifter sig med hinanden eller lader deres partnerskab registrere – en bestemmelse, der også kan antages at gælde, hvis parret fortsætter samlivet efter forbrydelsen.

Mange voldtægtssager finder sted inden for ægteskabet. Således drejede en ud af ti henvendelser til Center for Voldtægts ofre ved Århus Universitetshospital i 2007 sig om kvinder, der var blevet udsat for voldtægt fra deres partner eller et andet nært familiemedlem (Årsrapport 2007, Center for Voldtægts ofre, Århus Universitetshospital). Og andre undersøgelser dokumenterer, at ca. 10 pct. af alle voldtægts anmeldelser udpeger en nuværende eller tidligere partner som gerningsmand.

Forslagsstillerne mener ikke, at det bør være en formildende omstændighed, at gerningsmanden er gift med eller lever i registreret parforhold med offeret. Forslagsstillerne ønsker tværtimod at sende et signal om, at dette ikke indebærer, at man afgiver nogen form for ret til at bestemme over egen krop eller seksualitet. Forslagsstillerne mener derfor, at straffelovens § 227 skal ophæves, ligesom ordene »uden for ægteskab« slettes i lovens § 220 og den nuværende § 218.